

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И

ВАСПИТАЊА Време трајања: од шк.2025/26. до
шк.2029/2030.године

Фонд часова за четврти разред

р.бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Природа и друштво	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8.	Дигитални свет	1	36
Укупно : А		21	756
р.бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		
1	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36
Укупно : Б		1	36
Укупно : А+Б		22	792

р.бр.	В. ОБЛИК ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА		
1	Редовна настава	22	792
2	Допунска настава	1	36
3	Додадатна настава	1	36
4	Настава у природи	7-10 дана годишње	
Ред број	Г. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА		
1	Час одељ. старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72
3.	Излет-екскурзија	1-3 дан годишње	
Укупно : А+Б+В+Г (без наставе у природи и излета)		936	

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

Годишњи фонд: 180

Недељни фонд: 5

Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Кључни појмови: књижевност, језик, језичка култура.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
- чита са разумевањем различите врсте текстова; - укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; - разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; - одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; - именује позитивне и негативне особине ликова; - уочи и издвоји основне елементе лирске	КЊИЖЕВНОСТ (80)	Школска лектира Поезија Проза Драмски текстови Научнопопуларн и и информативни текстови Домаћа лектира Књижевни појмови: –шаљива народна песма, – прича о	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 9. Одговоран	- кроз читање књижевноуметничких текстова и у разговору о њима на часу градити критичко мишљење, - упућивати ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања - коришћење е-уџбеника и др. - обезбеђивање корелације са сродним предметима

песме (стих, строфа, рима и ритам); - тумачи идеје књижевног дела; - препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; - уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; - разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; - преприча текст из различитих улога/перспектива; - уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); - уочи супротстављеност лица у драмском тексту; - чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; - изражајно рецитије песму и чита прозни текст; - изводи драмске текстове; - усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела		животињама, – особине народне епске песме, – приповетка, – роман за децу, – персонификација , – опис природе и ликова, – приповедање у 1. и 3. лицу, – сукоб драмских лица	однос према околини 10.Естетичка компетенција	-постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације - развијање емпатије тиме што од читалаца тражи да се ставе на место другог и да разумеју најразличитије особине и поступке ликова -развијати способност читања књижевних текстова са разумевањем, подстицати љубав према читању -функционално повезивање текстова по сродству - богаћење речника путем усвајања непознатих речи из прочитаних текстова - примена тимског, групног и рада у пару
--	--	---	---	---

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Природа и друштвоПрошлост- Историјски извори, Начини живота данас и у прошлости; Природа, човек, друштво -
Услови за живот, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама
Музичка култура Слушање музике: Композиције различитог карактера; Музичко стваралаштво: Стварање звучне приче
Ликовна култураСпоразумевање: Слика, текст, звук; Кратки анимирани филмови

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода;	слуша, посматра, прича, чита текстове, активно учествује у разговору, описује доживљај прочитаних књижевних дела и износи мишљење о њима, поставља питања, препричава

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

- разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; - одреди основне реченичне чланове; - разликује врсту речи од службе речи у реченици; - поштује и примени основна правописна правила; - правилно пише сва три модела управног говора	ЈЕЗИК (50)	Речи које у писању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (без именовања врста непроменљивих речи). Реченица и реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе). Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат. Појам предиката (глаголски предикат). Појам објекта (именице у функцији објекта). Прилошке одредбе за време, место и начин. Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба; придев уз именицу у служби атрибута у оквиру групе речи која има службу субјекта или објекта. Управни говор (трећи модел). Велико слово: имена становника држава и насеља; називи улица и тргова; имена из уметничких дела Примери из обрађених дела устаљена и посебно наденута имена животиња; Називи институција, предузећа и установа, манифестација; устаљена имена историјских догађаја и личности. Речца <i>ли</i>; скраћени упитни облик <i>је ли (је л')</i> према узрочном везнику <i>јер</i>. Предлог <i>са</i> уз заменице (нпр. <i>са мно</i>м, <i>с њом</i> и <i>сл.</i>). Писање вишечланих бројева.	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 4.Дигитална компетенција 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција	-упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања -коришћење е-уџбеника и др. -за сваку врсту речи најпре увести појам, а затим разликовање подврста (нпр. најпре радити на схватању појма именице као врсте речи, затим увести разликовање подврста); - врсте речи уочавати најпре на изолованим примерима (у основном облику), а затим увежбавати и у оквиру реченице. -направити корелацију са наставом математике у вези са писањем скраћеница за мерне јединице ћириличким и латиничким писмом; -користити правописне вежбе: преписивање, диктат и самосталнописање -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				

Природа и друштво - Природа, човек, друштво - Услови за живот, Облици рељефа; Материјали – Промене материјала
Музичка култура - Слушање музике: Музички дијалог
Ликовна култураСпоразумевање: Тумачење визуелних информација
Математика - Мерење и мере: Јединице мере

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода;	слуша, посматра, повезује са наученим, активно учествује у разговору, уочава врста речи и књижевним текстовима,поставља питања, решава задато

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
--------	--------------------------	----------	---------------------------------------	---

- употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; -употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика; - препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневnoj комуникацији; - напише разгледницу, честитку, приватно писмо; - прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној; - повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (50)	Основни облици усменог и писменог изражавања: препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); причање у дијалогској форми (уношење дијалога, управног говора у структуру казивања); описивање односа међу предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности, књижевних ликова и сл. Речи истог облика, а различитог значења; речи истог значења, а различитог облика (на примерима књижевних текстова); устаљени језички изрази. Разгледница, честитка, писмо. Књижевни и други текстови (линеарни и нелинеарни) у функцији унапређивања језичке културе. Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског / драматизованог текста и сл. Правописне вежбе: диктат; управни говор (сва три модела); наводници; велико слово; заменица <i>Ви</i> из поштовања; спојено и одвојено писање речи (речца <i>ли</i>, предлог <i>са</i>, вишечлани бројеви). Језичке вежбе: допуњавање реченица предикатом у садашњем, прошлом и будућем	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 4.Дигитална компетенција 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција	- увежбавати јасно, прецизно и разговетно изговарање реченице, поштовање интонације и правилно акцентовање у реченицама -реализовати различите програмске вежбе (правописне, језичке, лексичко-семантичке) - примењивати правописне вежбе:диктат, аутодиктат, вежбе допуњавања и правилног избора речи - кроз игровне активности, посебно кроз језичке и ситуационе игре, неговати језичку културу говора - реализовати говорне вежбе у функцији изграђивања доброг језичког укуса, елоквентности и
--	------------------------------------	--	--	--

закључак; - правилно структурира текст; - учествује у предлагању садржаја и начина рада		времену; проширивање реченица; укрштене речи; асоцијације. Лексичко-семантичке вежбе: одређивање значења устаљених израза; састављање речи на основу датог почетног и последњег слова; допуњавање низа речима које су повезане са датом речју. Два школска писмена задатка – један у првом и један у другом полугодишту.		флуентности у изражавању -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
--	--	--	--	--

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Природа и друштво - Природа, човек, друштво - Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима
Музичка култура - Слушање музике: Композиције различитог карактера; Музичко стваралаштво: Стварање звучне
приче Ликовна култура - Споразумевање: Слика, текст, звук; Кратки анимирани филмови

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике да богате речник; проверава оствареност исхода;	слуша, посматра, прича, чита текстове, глуми, активно учествује у разговору, описује усмено и писмено доживљај, износи мишљење о свом и раду других;

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
--	---------------------------------	--	-----------------------------------

Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	<u>Начин провере исхода и стандарда постигнућа за 1.циклус:</u> -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - усмено одговарање(причање, препричавање, описивање, ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова, сценско приказивање) - писане провере (контролни задаци, тестови, ортографске вежбе, диктати, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе домаћи задаци и писмени задаци) -вођење прописане педагошке документације -белешке о: активностима, самосталности у току рада, практичним радовима, свескама ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима	Табеларна евиденција о писменим проверама Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Учесталост јављања (запис датума и области) *Свеобухватност одговора (област; скала по нивоима) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су	Свакодневно бележење током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања након обрађене области Пресек стања по тромесечјима Провера на крају школске године
--	--	--	--

Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	-заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика * групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	укључени, сви имају задато забележено у свескама...) - Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...) - Панои: добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	
---	---	---	--

***** У току школске године биће реализоване две провере на нивоу разредног већа; провераваће се оствареност исхода као и прописани образовни стандарди постигнућа за 1.циклус, на крају првог полугодишта и на крају школске године.**

СРПСКИ ЈЕЗИК – ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА

ОБЛАСТ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
КЊИЖЕВНОСТ	– СРП.ОО1.О.1.5. Владају техником читања ћириличног и латиничког текста и разумеју информације експлицитно исказане у краћим уметничким и неуметничким текстовима (линеарним и нелинеарним) идентификујући речи и изразе који су им непознати. – СРП.ОО1.О.2.5. Издвајају и репродукују информације експлицитно исказане у краћим текстовима као и непознате речи и изразе, траже објашњење у доступним изворима. – СРП.ОО1.О.3.5. Изводе директне закључке о догађајима, поступцима и осећањима ликова и размењују их са вршњацима; проширују фонд речи мање фреквентним речима ради квалитетнијег изражавања и разумевања других. – СРП.ОО1.О.1.6. Уз помоћ наста-вника,	прича, приповетка, роман, драмски текст, кратке народне умотворине); разликују народну од ауторске књижевности – СРП.ОО1.С.2.7. Уочавају специ-фичности конкретних књижевних дела и закључују о основним одликама књижевних врста. – СРП.ОО1.С.3.7. Књижевна дела која самостално читају, разумеју у одговарајућем жанровском кључу. – СРП.ОО1.С.1.8. Одређују садржи-нске елементе књижевноуметничког текста (тему, главне и споредне ликове, догађаје, време и место...). – СРП.ОО1.С.2.8. Анализирају догађаје, поступке, осећања и односе међу ликовима у књижевно уметничком тексту; одређују тему. – СРП.ОО1.С.3.8. Формирају етичке и естетско-емоционалне вредности, развијају емпатију. – СРП.ОО1.С.1.9. Примењују стратегије читања и разумевања прочитаног. – СРП.ОО1.С.2.9. Прате и предви-ђају даљи ток радње, преиспитују	мотивисани поступци и осећања ликова и своје ставове поткрепљују доказима из текста. – СРП.ОО1.Н.3.4 . Решавају проблеме, упоређују и образлажу догађаје кроз процену узрока и по-слевица у свакодневном животу; формирају се као моралне личности које познају и негују општеприхва-ћене људске и друштвене редности.

	разликују врсте текстова. – СРП.ОО1.О.2.6. Читањем текстова упознају основне одлике и функције различитих врста текстова. – СРП.ОО1.О.3.6. Користе информације из различитих врста текстова у свакодневном животу. – СРП.ОО1.О.1.7. Процењују садржај прочитаног текста на основу сопственог доживљаја, уочавају ликове, догађаје, време и место у књижевном тексту. – СРП.ОО1.О.2.7. Изражавају својим речима читалачки доживљај идентификујући осећања која текст покреће у њима; одговарају на питања у вези са ликовима, догађајима, местом и временом радње, доживљавајући грешке током рада као фазе учења. – СРП.ОО1.О.3.7. Износе лични доживљај прочитаног текста; повезују поступке ликова са животним искуством преиспитујући своје поступке; развијају отпорност и самопоуздање.	претпоставке, повезују очигледне узроке и последице, поткрепљују своје закључке позивајући се на текст – СРП.ОО1.С.3.9. Проналазе решења за животне ситуације свесни веза између узрока и последица (одговоран однос према здрављу, безбедност, друштвено ангажовање, еколошка свест итд.). тога разу-меју његов смисао;	
--	---	---	--

--	--	--	--

МАТЕМАТИКА

Годишњи фонд: 180

Недељни фонд: 5

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Кључни појмови: природни бројеви, декадни систем, својства операција, израз, једначине и неједначине, разломци, децимални запис броја, коцка, квадар, површина и запремина.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
прочита, запише и упоређи природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; одреди месну вредност цифре; изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0 ; састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени својства рачунских операција; реши једначине и неједначине и провери тачност решења; реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; процени вредност изрази са једном рачунском операцијом; одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; m	БРОЈЕВИ (136)	Скуп природних бројева са нулом Декадни систем записивања бројева Месна вредност цифре Својства скупа природних бројева Сабирање и одузимање (писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак) Својства рачунских операција (изражена формулама). Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом). Једначине и неједначине у скупу N_0 . m	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и	- Визуелизација бројева и места броја у бројевном низу ради разумевања декадног бројевног система - увежбавање технике рачунања, како би ученици стекли сигурност и спретност при усменом и писменом рачунању - решавање задатака у реалистичним и проблемским ситуацијама - развијање способности математичког моделовања, примене математике

прочита и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$); m упореди разломке облика са једнаким n бројиоцима или имениоцима; сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима; запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима;		Разломци облика ($m, n \leq 10$). Упоредивање разломака са једнаким бројиоцима. Једнакост разломака. Сабирање и одузимање разломака са једнаким имениоцима. Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева.	оријентација ка предузетништву	у решавању проблема из реалних животних ситуација или других предметних области - разумевање појма разломка радити кроз практичне активности деобе и спајања, лепљења и сечења погодног дидактичког материјала. - примена тимског, групног и рада у пару. -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
---	--	--	--------------------------------	---

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	
<u>Природа и друштво</u> - Оријентација у простору и времену – Географска карта Србије <u>Музичка култура</u> - Извођење музике: Елементи музичког писма Српски језик - Језик: Записивање реченице, правописни знаци, зарез, две тачк, записивање низа; Језичка култура	
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, даје објашњења; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на примену наученог у реалним животним ситуацијама; организује игров.активности, проверава оствареност исхода;	слуша, посматра, објашњава, учествује у раду и разговору, процењује, записује поступак, израчунава, проверава, користи е-уџбеник, тражи објашњења,

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
- именује елементе и опише особине квадрa и коцке; - црта мреже и прави моделе квадрa и коцке; - препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;	ГЕОМЕТРИЈА (13)	Квадар и коцка	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- развој перцепције простора и просторног резонувања кроз упознавање геометријских фигура у равни и њихових својстава - цртање правих и углова помоћу лењира и троугаоника или два троугаоника - конструисање кружнице/круга шестаром и увиђају да су круг и кружница одређени центром и полупречником - подстицање ученика да самостално откривају формуле израчунавања обима и површине - пресликавање једноставних геометријске фигуре на квадратној мрежи или тачкастој мрежи симетрично - развијање геометријског мишљења реализацијом следећих активности: посматрање, прављење модела, цртање, склапање и растављање делова фигуре - постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Природа и друштво Оријентација у простору и времену – Географска карта Србије, план насеља
Музичка култура Извођење музике: Елементи музичког писма
Ликовна култура Композиција: Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

планира, припрема, даје објашњења; демонстрира начин цртања; подстиче ученике на примену наученог у сложен. ситуацијама; прати реализације активности, проверава оствареност исхода;

посматра, правилно користи прибор за цртање, црта, објашњава, учествује у раду и разговору, процењује, закључује, формулише, проверава, користи е-уџбеник, тражи објашњења;

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
- прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; - израчуна површину квадрата и правоугаоника; - израчуна површину и запремину квадрата и коцке; - реши проблемске задатке у контексту мерења.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ (31)	Мерење површине (m^2, dm^2, cm^2, mm^2, km^2, ha, a). Површина квадрата и правоугаоника. Површина квадрата и коцке. Мерење запремине (m^3, dm^3, cm^3, mm^3). Запремина квадрата и коцке.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- упознавање са стандардним мерним јединицама применом очигледних средстава - решавање једноставнијих проблема повезивањем са свакодневним ситуацијама - процена и мерење различите предмета из окружења - примена информационих технологија, Геогебра и Гоогле мап - развијање логичко-комбинаторног мишљења применом одговарајућих активности - постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				
<u>Природа и друштво</u> Оријентација у простору и времену Географска карта Србије, план насеља <u>Музичка култура</u> (Извођење музике: Елементи музичког писма <u>Ликовна култура</u> (Материјали – Својства материјала)				
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ				
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА			АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	
планира, припрема, даје објашњења; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на примену наученог у сложен. ситуацијама; прати реализације активности, проверава оствареност исхода;			посматра, слуша, објашњава, учествује у раду и разговору, процењује, закључује, претвара, проверава, користи е-уџбеник, тражи објашњења;	

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;	Начин провере исхода и стандарда постигнућа за 1.циклус: -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - усмено одговарање(опис поступка рада) - писане провере (контролни задаци, тестови, домаћи задаци и писмени задаци) -вођење прописане педагошке документације -белешке о: активностима, самосталности у току рада, практичним радовима, свескама	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене - Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) *Учесталост јављања (запис датума и области) *Свеобухватност одговора (област; скала по нивоима) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви	Свакодневно бележење током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања након обрађене области Пресек стања по тромесечјима Провера на крају школске године

– показује делимични степен активности и ангажовања.	ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима	имају задато забележено у свескама...) - Квалитативно и квантитативно процењивање	
--	--	--	--

Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	-заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика * групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	резултата рада група (пано, табела...) - Панои: добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	
--	---	--	--

***** У току школске године биће реализоване две провере на нивоу разредног већа; провераваће се оствареност исхода као и прописани образовни стандарда постигнућа за 1.циклус, на крају првог полугодишта и на крају школске године.**

МАТЕМАТИКА – ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА

ОБЛАСТ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
БРОЈЕВИ	– МАТ.ОО1.О.1.1. Читају, записују и упоређују природне бројеве и приказују их на датој бројевној правој. – МАТ.ОО1.О.2.1. Правилно употребљавају математичке симболе. – МАТ.ОО1.О.3.1. Решавају једноставну проблемску ситуацију коришћењем израза са једном рачунском операцијом. – МАТ.ОО1.О.1.2. Одређују природни број са датим својством (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог једноставног бројевног низа. – МАТ.ОО1.О.1.3. Рачунају вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде. – МАТ.ОО1.О.1.4. Множе и деле без остатка двоцифрене и троцифрене бројеве једноцифреним. – МАТ.ОО1.О.3.4. Изражавају одређену суму новца преко различитих апоена и рачунају са новцем у једноставним МАТ.ОО1.О.1.5. Решавају једначине са једном операцијом у оквиру прве хиљаде. – МАТ.ОО1.О.3.5. Читају податке са једноставнијих графика и табела и дијаграма који	– МАТ.ОО1.С.1.1. Користе својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог бројевног низа. МАТ.ОО1.С.2.1. Издвајају битне податке из текста задатка и креирају одговарајући математички запис. – МАТ.ОО1.С.3.1. Користе математички језик и симболе и формирају математички запис при решавању једноставних проблемских ситуација. – МАТ.ОО1.С.1.2. Одређују месну вредност цифре, као и десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју.– МАТ.ОО1.С.2.2. Процењују тачност решења (провера начина закључивања и тачности спровођења поступака). – МАТ.ОО1.С.1.3. Решавају једначине са највише две операције – МАТ.ОО1.С.2.3. Доносе и формулишу закључке који се односе на математички захтев познатог контекста, уз коришћење математичког језика. – МАТ.ОО1.С.1.4. Читају, записују и упоређују разломке облика , који имају исте именице или бројице и	– МАТ.ОО1.Н.1.1. Израчунавају бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет. – МАТ.ОО1.Н.2.1. Креирају математички запис на основу података датих текстуално и визуелно у сложенијим ситуацијама. – МАТ.ОО1.Н.3.1. Математички моделују реалистичне проблемске ситуације из различитих области (екологија, здравље, култура, финансије, предузетништво...). – МАТ.ОО1.Н.1.2. Решавају проблемске задатке применом својстава природних бројева и операција (укључујући и дељивост и садржавање). – МАТ.ОО1.Н.2.2. Образлажу начин закључивања, уз коришћење шема, графичких приказа, цртежа и модела по потреби. – МАТ.ОО1.Н.3.2. Примењују геометријске методе решавања задатака (метод дужи, метод правоугаоника...) – МАТ.ОО1.Н.1.3. Решавају неједначине са једном

	се односе на свакодневне животне ситуације – МАТ.ОО1.О.1.6. Читају, записују и упоређују разломке облика ($n \leq 10$), препознају њихов сликовни приказ и одређују део целине (половину, трећину ... десетину). – МАТ.ОО1.О.2.6. Закључују шта се од њих очекује у математичком захтеву једноставног познатог контекста. – МАТ.ОО1.О.2.7. Примењују једноставне математичке процедуре (директна примена правила, извођење познатих процедура...) при решавању математичких захтева једноставног познатог контекста. – МАТ.ОО1.О.2.8. Анализирају и уочавају правилност код датих бројчаних и других података.	препознају сликовни приказ разломака. – МАТ.ОО1.С.1.4. Читају, записују и упоређују децималне записе бројеваса највише две децимале. – МАТ.ОО1.С.2.4. Решавање проблема своде на решавање мањих целина. – МАТ.ОО1.С.3.5. Представљају дате податке графички и табеларно и преводе их из једне у другу форму. – МАТ.ОО1.С.3.6. Користе податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних ситуација	операцијом. – МАТ.ОО1.Н.2.3. Анализирају „логичност” решења с обзиром на природу проблема. – МАТ.ОО1.Н.1.8. Сабирају и одузимају разломке облика, који имају исте имениоце. – МАТ.ОО1.Н.1.9. Сабирају и одузимају бројеве у децималном запису са истим бројем децимала (облика $1,23 + 2,54$ или $3,59 - 1,25$). – МАТ.ОО1.Н.1.10. Израчунавају део ($b \leq 10$, $a < b$) неке целине.
ГЕОМЕТРИЈА	МАТ.ОО1.О.2.2. Анализирају међусобни положај објеката у простору. – МАТ.ОО1.О.3.2. Одређују положаје, односе и смер кретања објеката у окружењу. МАТ.ОО1.О.1.7. Именују геометријске објекте у равни и простору. – МАТ.ОО1.О.2.5. Упоредјују и класификују геометријске објекте према својствима.	правоугаоник и троугао, ако су дате дужине страница и кружницу датог полупречника. – МАТ.ОО1.С.2.7. Користе мрежу коцке и квадра при извођењу закључака о њиховим својствима. – МАТ.ОО1.С.3.7. Уочавају симетричност и подударност објеката у окружењу. – МАТ.ОО1.С.2.8. Допуњавају дати цртеж тако да	

	– MAT.OO1.O.1.8. Уочавају и именују делове од којих је сложен геометријски објекат; – MAT.OO1.O.1.9. Уочавају међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност). – MAT.OO1.O.2.3. Цртају геометријске облике помоћу лењира.	добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву и одређују осу MAT.OO1.C.1.5. Користесвојства геометријских објеката у равни и простору (квадрат, правоугаоник, троугао, круг, квадар, коцка) при решавању задатака. – MAT.OO1.C.2.5. Уочавају и цртају различите врсте углова. – MAT.OO1.C.2.6. Конструишу квадрат, правоугаоник и троугао, ако су дате дужине страница и кружницу датог полупречника. – MAT.OO1.C.2.4. Решавање проблема своде на решавање мањих целина. – MAT.OO1.C.2.5. Уочавају и цртају различите врсте углова. – MAT.OO1.C.2.6. Конструишу квадрат, – симетрије. – MAT.OO1.C.2.9. Радећи самостално или са вршњацима проширују математичка знања	
--	--	---	--

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	– МАТ.ОО1.О.2.4. Мере дужину дужи мерним инструментом и површину фигуре нестандартном јединицом мере. – МАТ.ОО1.О.3.3. Одређују димензије и површину дводимензионалних објеката у окружењу, при чему за површину користе нестандартне јединице мере. – МАТ.ОО1.О.1.10. Користе јединице за мерење дужине, масе, времена и запремине течности и изражавају дужине претварањем веће јединице у мању.	– МАТ.ОО1.С.3.2. Мере дужину и резултат мерења записују коришћењем природних бројева или бројева у децималном запису. – МАТ.ОО1.С.3.3. Користе мерне јединице за мерење времена, масе, запремине течности и дужину и пореде дате величине у једноставним ситуацијама. – МАТ.ОО1.С.3.4. Рачунају са новцем у сложенијим ситуацијама. – МАТ.ОО1.С.1.6. Претварају мере за мерење масе, времена и запремине течности из већих мерних јединица у мање. – МАТ.ОО1.С.1.7. Одређују обим троугла, квадрата и правоугаоника. – МАТ.ОО1.С.1.8. Одређују површину квадрата, правоугаоника, коцке и квадра. – МАТ.ОО1.С.1.9. Уочавају подударне и симетричне фигуре.	– МАТ.ОО1.Н.3.3. Користе мерне јединице за мерење времена, масе, запремине течности и дужине и пореде дате величине у сложенијим ситуацијама. – МАТ.ОО1.Н.1.4. Претварају мере за мерење површине и запремине из већих мерних јединица у мање. – МАТ.ОО1.Н.2.4. Изводе закључке повезивањем знања о геометријским објектима, мерењу и рачунским операцијама. – МАТ.ОО1.Н.3.4. Користе процењивање приликом мерења, рачунања и решавања проблемских задатака. – МАТ.ОО1.Н.1.5. Израчунавају обим и површину сложених фигура у равни. – МАТ.ОО1.Н.2.5. Користе дигиталне алате за проналажење и представљање решења. – МАТ.ОО1.Н.3.5. Изводе закључке користећи и упоређујући податке приказане графички или табеларно. – МАТ.ОО1.Н.1.6. Израчунавају запремину коцке и квадра. – МАТ.ОО1.Н.1.7. Претварају мере за мерење дужине, масе, времена, запремине течности.
----------------------	---	--	---

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд: 2

Циљ учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Програм наставе и учења предмета Природа и друштво у трећем разреду основне школе чини тема *Мој крај* и пет предметних области: Природа, човек, друштво; Оријентација у простору и времену; Прошлост; Кретање; Материјали. Све области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима.

Кључни појмови: отаџбина, оријентација у времену и простору, интеркултуралност, природни ресурси.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; – одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; – повеже различите природно географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима	ПРИРОДНЕ И ДРУШТВЕНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ (27)	Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и химна) и национална валута. Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме. Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита. Национални паркови Србије. Друштвене карактеристике	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском	– Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видљивих карактеристика); – Илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; – Описивање – вербално или

људи; – уважава националну и културну разноликоост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; – представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; - у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса;		Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност). Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима). Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).	друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција	ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; – Процењивање – самостално одмеравање; – Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; – Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; – Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа;
--	--	---	---	--

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик Књижевност – прозни и поетски текстови

Музичка култура Слушање музике: Различити жанрови везани за уобичајене ситуације у животу; Музика и здравље Ликовна култура Споразумевање: Визуелне карактеристике биљака и животиња

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, даје објашњења; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на примену наученог у свакодневном животу; прати реализације активности, интегрише садржаје, проверава оствареност исхода;	посматра, слуша, објашњава, учествује у раду и разговору, процењује, закључује, илуструје, групише, користи е-уџбеник, тражи објашњења, одговара на питања, истражује, презентује рад,;

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; – планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; - затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу;	ЧОВЕК – ПРИРОДНО И ДРУШТВЕНО БИЋЕ (8)	Човек – природно, друштвено и свесно биће. Физичке промене у пубертету. Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо комуникационих технологија; непримерени садржаји.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 10. Естетичка компетенција	- уважавање искуства и знања које је ученик изградио ван школе, - повезивањем активности и садржаја учења са животним искуствима ученика и подстицањем примене наученог у свакодневном животу - илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; - описивање – вербално или ликовно изражавање; - бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; - играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; - активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				
<u>Српски језик</u> Језик – врсте речи, Језичка култура – Описивање доживљеног <u>Ликовна култура</u> Споразумевање: Визуелне карактеристике знаци, симболи Физичко и здравствено васпитањеЗдравствено васпитање: Физичке промене на телу				
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ				
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА			АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	
планира, припрема материјале, даје објашњења; демонстрира поступак оријентације у простору и времену; објашњава поступак како да се научено примени у свакодневном животу; прати реализацију активности, интегрише садржаје, проверава оствареност исхода;			посматра, слуша, објашњава, учествује у раду и разговору, процењује, закључује, илуструје, описује, користи е-уџбеник, прави белешке, одговара на питања, истражује, презентује рад;	

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности; – опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; – представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др); – пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – учествује у друштвено корисним акцијама уз подршку одраслих	ПРОШЛОСТ СРБИЈЕ (25)	Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин живота). Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота). Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора). Настанак развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак –узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота). Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учење у демократском друштву 10. Естетичка компетенција	– интегрисање садржаја у којем постоји хоризонтална и вертикална повезаност унутар истог предмета и различитих наставних предмета; – неговањем радозналости, одржавањем и подстицањем интересовања за учење и континуирано сазнавање; – илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; – бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања;
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				

Српски језикКњижевност – епска поезија; усмена књижевност

Музичка култура Извођење музике: Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима

Ликовна култураКомпозиција: Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

планира, припрема материјале, даје објашњења; упућује ученике како да опишу појаву; прати реализацију активности, интегрише садржаје, проверава оствареност исхода;

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

посматра, слуша, објашњава, учествује у раду и разговору, изводи огледе, илуструје, описује, користи е-уџбеник, прави белешке, одговара на питања, истражује, презентује рад;

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЊУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаривањем; – испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; – наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; – наведе примере употребе магнета у свакодневном животу;	МАТЕРИЈАЛИ (12)	Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух). Раздвајање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испаравање). Наелектрисавање предмета од различитих материјала. Електрична проводљивост – проводници и изолатори. Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству. Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају). Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале). Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	– Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; – Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; – Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; – Стварање – креативна продукција; – Играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; – Активности у оквиру мини пројекта – осмишљавање и

– наведе примере превенције и заштите од пожара;		Опасност и заштита од пожара.		реализација.
--	--	-------------------------------	--	--------------

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик Књижевност: Информативни текстови

Математика Јединице мере, разломци, децимални запис

Ликовна култура Материјали: Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање –растворљивост или постојаност, материјали који могу да се користе као алатке

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, даје објашњења; упућује ученике како да опишу појаву; прати реализацију активности, интегрише садржаје, проверава оствареност исхода;	посматра, слуша, истражује, учествује у раду и разговору, изводи огледе, илуструје, описује, користи е-уџбеник, прави белешке, одговара на питања, презентује рад;

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
--	------------------------------	------------------------------------	-----------------------------

Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;	<u>Начин провере исхода и стандарда постигнућа за 1.циклус:</u> -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - усмено одговарање(опис поступка рада) - писане провере (контролни задаци, тестови, домаћи задаци и писмени задаци) -вођење прописане педагошке документације -белешке о: активностима, самосталности у току рада, практичним радовима, свескама ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима -заједничко вредновање ученика и наставника	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене - Протоколи посматрања ·Упитници (за групни и рад у пару) *Учесталост јављања (јављање +; више пута ++; комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор – запис датума и области) *Свеобухватно ст одговора (област; скала по нивоима) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња	Свакодневно бележење токомгодине Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања након обрађене области Пресек стања по тромесечјима
---	--	--	--

– показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	- самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика * групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) - Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...) - Панои: добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	Провера на крају школске године
--	--	---	--

*** У току школске године биће реализоване две провере на нивоу разредног већа; провераваће се оствареност исхода као и прописани образовни стандарди постигнућа за 1.циклус, на крају првог полугодишта и на крају школске године.

НАСТАВНА ЗЕМА /ОБЛАСТ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
-----------------------	--------------	-------------	---------------

Природне и друштвене одлике Србије	– ПД.ОО1.О.1.5. Одређују облике рељефа и облике појављивања воде у окружењу. – ПД.ОО1.О.2.5. Проналазе географске објекте на карти Србије. ПД.ОО1.О.1.8. Наводе и кратко описују основне одреднице државе Србије, најважније догађаје, појаве и личности из прошлости Србије. ПД.ОО1.О.2.1. Постављају питања о природним и друштвеним појавама и процесима. ПД.ОО1.О.2.2. Користе препоручени извор информација за прикупљање података о природним и друштвеним феноменима. ПД.ОО1.О.1.2. Класификују жива бића према следећим критеријумима: изглед, начин исхране, кретања и размножавања, станиште/животна заједница којој припадају. ПД.ОО1.О.1.3. На очигледним примерима препознају значај природе за живот човека и разликују повољно и неповољно деловање човека на очување природе. ПД.ОО1.О.1.4. Именују природне ресурсе и кратко објашњавају њихову употребну вредност.	ПД.ОО1.С.3.3. Оријентишу се у простору користећи план насеља и географску карту. – ПД.ОО1.С.2.6. Користећи карту Србије описују географске карактеристике простора. – ПД.ОО1.С.1.1. Објашњавају повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима. – ПД.ОО1.С.1.2. Речима или сликом објашњавају међусобну повезаност живих бића у животној заједници. – ПД.ОО1.С.1.3. Препознају еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса на једноставним примерима. — ПД.ОО1.С.2.2. Прате и објашњавају једноставне природне и друштвене појаве и процесе и на основу тога доносе закључке. – ПД.ОО1.С.3.2. Бирају и примењују поступке којима чувају природно окружење и културно наслеђе. – ПД.ОО1.С.3.4. Препознају своју улогу у различитим друштвеним групама .	ПД.ОО1.Н.2.4. Користе карту Србије за објашњавање повезаности природно-географских карактеристика Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи.– ПД.ОО1.Н.1.3. На примерима блиским њиховом искуству процењују утицај природних процеса на друштвена збивања, као и друштвених збивања на промене у природи ПД.ОО1.Н.1.4. Аргументују еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса. ПД.ОО1.Н.3.1. Аргументују своје идеје и доносе закључке о процесима и који су засновани на научним чињеницама
---	---	---	--

			појавама у природи и друштву
Човек – природно и друштвено биће	ПД.ОО1.О.1.1. Препознају и именују ко и шта чини живу и неживу природу и разликују их од производа људског рада. – ПД.ОО1.О.1.9. Идентификују друштвене групе којима припадају и наводе правила понашања, права и обавезе које имају као чланови тих група. – ПД.ОО1.О.3.4. Уважавају индивидуалне и културне особености и поштују различитости међу људима. ПД.ОО1.О.1.10. Наводе поступке за очување и унапређивање људског здравља. ПД.ОО1.О.3.2. Усвајају навике које доприносе безбедности, заштити и очувању животне средине, сопственог здравља и здравља других. ПД.ОО1.О.3.5. Учествују у заједничким активностима на нивоу школе и	– ПД.ОО1.С.3.1. Користе научне чињенице приликом изношења идеја и закључака. – ПД.ОО1.С.2.1. У процесу сазнавања упоређују своја искуства са научним чињеницама	– ПД.ОО1.Н.3.2. Решавају проблеме и доносе одговорне одлуке у свакодневним животним ситуацијама употребом стечених знања ПД.ОО1.Н.3.3. Предлажу акције у оквиру школе и локалне заједнице и доприносе њиховој реализацији

	локалне заједнице.		
--	-----------------------	--	--

Материјали	ПД.ОО1.О.1.6. Разликују и именују облике кретања тела и очигледне факторе који утичу на то кретање. – ПД.ОО1.О.1.7. Препознају и именују различите материјале и њихова основна својства (укључујући и воду, ваздух и земљиште). – ПД.ОО1.О.2.4. Изводе једноставне огледе/експерименте на основу упутства – ПД.ОО1.О.2.3. Описују природне и друштвене појаве и процесе на основу непосредног посматрања. – ПД.ОО1.О.3.1. Испољавају радозналост за свет који их окружује, односно за различите научне области. – ПД.ОО1.О.1.11. Идентификују изворе опасности по живот и здравље људи и објашњавају основне мере заштите.	– ПД.ОО1.С.1.4. Повезују својства и промене материјала са њиховом употребом у свакодневном животу ПД.ОО1.С.1.5. Идентификују мање очигледне факторе који утичу на кретање тела (средина, отпор ваздуха приликом падања). ПД.ОО1.С.2.3. Користе различите изворе информација, мерне инструменте и другу опрему за прикупљање података и креирају белешку о природним и друштвеним феноменима по задатој структури ПД.ОО1.С.2.4. Представљају спроведено истраживање писано, усмено, помоћу ленте времена и/или цртежом, укључујући и коришћење ИКТ-а. ПД.ОО1.С.2.5. Одређују факторе чије се дејство мери или контролише током огледа/ експеримента.	– ПД.ОО1.Н.1.1. Објашњавају узрочно-последичне односе у конкретним природним процесима и појавама. ПД.ОО1.Н.2.2. Анализирају једноставно приказане податке и информације (табеле, графикони) да би уочили обрасце и односе у изучаваним феноменима. – ПД.ОО1.Н.2.3. Осмишљавају једноставан експеримент на основу кога се може доћи до закључка о истраживаном феномену.
--------------------------	---	--	--

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд: 2

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Кључни појмови: простор, облик, линија, боја, текстура, светлина.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; – изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као	КОМПОЗИЦИЈА (48)	Елементи композиције – облик, боја, линија, текстура, светлина (валер). Положај елемената у композицији – хоризонтални, вертикални, дијагонални. Материјали и технике – графитна оловка, туш и четка, туш и перо, акварел, гваш, темпера, фротаж, колаж, деколаж, асамблаж, меки материјали.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 10. Естетичка	- Испитивање својстава материјала у циљу одабира одговарајућег - Примена различитих облика и метода рада - користити уметничка дела као мотивација за стваралачки рад, - тумачење слика реализовати независно од додатних информација као што су звук, текст и др; - одабраним причама развијати креативне идеје - одабране садржаје је
	СПОРАЗУМЕВАЊЕ (4)	Хералдика – застава, грб, печат. Пиктограми. Споразумевање сликом.		

подстицај за стваралачки рад; – тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; – разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.	НАСЛЕЂЕ (6)	Споменици природе и споменици културе у Србији. Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји. Познати уметници и најзначајнија дела.	компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	потребно повезати са причом о томе како се развијају креативне идеје - примењивати аналитичко посматрање кретања у простору - користити мултимедијалне садржаје – играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре
	СЦЕНА (14)	Сценографија за позориште, филм и телевизију. Елементи сценографије.		

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Музичка култура Музичко стваралаштво: Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст

Српски језик - Књижевност: Садржај прозних и поетских текстова - Језичка култура: Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним.

Природа и друштво Материјали: Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност, материјали који могу да се користе као алатке) - Промене материјала - Природне и друштвене одлике Србије - Друштвене карактеристике Србије, национални паркови

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, даје објашњења; прилагођава задатке и активности како би подстакao напредовање свих ученика, упућује ученике како да опишу својства; прати реализацију активности, интегрише садржаје, мотивише, вреднује заједно са ученицима	посматра, слуша, истражује, описује, користи е-уџбеник, слаже и разлаже облике у простору, црта, слика, комбинује материјале, вреднује свој и рад других; обликује или конструише тродимензионалне и дводимензионалне радове прави белешке, презентује рад;

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (<i>Правилник о оцењивању ученика</i>)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Б) Ангажовање ученика у настави В) Самосталност у раду	Предмет Ликовна култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. А) Критеријуми оцењивања Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; - показује велику самосталност и висок степен активности и	Провера остварености исхода: -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - успешност радова -вођење прописане педагошке документације у којима су видни елементи за оцењивање и оцењивање: -однос према раду -однос према себи -однос према другима -разумевање -повезивање -оригиналност -вербално изражавање -примена техника	Евиденција: белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су	Белешке са часова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања по тромесечјима На крају школске године

	ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; - показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; - показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	-заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика * групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима и конкурсима	укључени, сви имају задато забележено у свескама...) - Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	
--	---	--	--	--

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд: 1

Циљ учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Кључне речи: певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон, лествица, темпо, репетиција.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЊУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– опише своја осећања у вези са слушањем музике; – препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; – уочи контраст и понављање у музичком делу;	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (10)	Композиције различитог карактера. Елементи музичке изражајности (инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора). Дела фолклорне традиције српског и других народа. Музичка прича. Музика у служби других медија. Музички бонтон. Музика и здравље.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	-музичке активности се преплићу, на свим часовима се обрађују све области; -користити мултимедијалне садржаје; - примена различитих метода и облика рада - бирају се одабране композиције које трајањем и садржајем одговарају узрасту

МЕЊУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Музичка култура Извођење музике: Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима.

Српски језик Језичка култура: Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним. Препричавање по плану. Ликовна култура Материјали: Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

планира, припрема материјале, бира и презентује; мотивише;
прати реализацију активности, вреднује заједно са ученицима

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

слушају, износе мишљење, учествују у разговору, постављају и
одговарају на питања, вреднују заједно са наставником

ИСХОДИ

НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ

САДРЖАЈИ

МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

– пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – примени изражајне музичке елементе; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (22)	Музичке игре (дидактичке). Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху. Певање и свирање песама из нотног текста. Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима. Народни инструменти нашег и других народа. Музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим инструментима и на алтернативним изворима звука. Динамика (крешендо, декрешендо). Темпо (<i>Andante.Moderato. Allegro</i>). Боја (различити гласови и инструменти). Трајање (цела нота и пауза, нота четвртине са тачком). Савладавање тонске висине и солмизације у обиму ce^1-ce^2. Тактирање у 3/4 и 4/4 такту. <i>Це-дур</i> лествица. Репетиција, прима и секунда волта.	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 8.Одговоран однос према здрављу 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- ученичка знања из различитих области треба повезати и ставити у функцију разумевања музике - повезивати покрет и певање извођењем различитих врста музичких игара - радити на остваривању квалитетне комуникације у циљу развоја музичког укуса и интересовања ученика
---	-----------------------------	---	--	---

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	
<u>Музичка култура</u>Извођење музике: Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. <u>Српски језик</u> Језичка култура: Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним. Препричавање по плану.) Ликовна култура Материјали: Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање	
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

планира, припрема материјале, бира одговарајуће песме; мотивише; прати реализацију активности, демонстрира, вреднује	слушају, свирају, певајуу, постављају и одговарају на питања, вреднују заједно са наставником
--	---

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
- коментарише своје и туђе извођење музике; - самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације: – учествује у школским приредбама и манифестацијама.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (4)	Једноставна ритмичка и мелодијска пратња. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономотеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту). Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање мелодије на одабрани текст.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- повезивати покрет и певање извођењем различитих врста музичких игара - стваралачки задаци се реализују по слуху, без записивања

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Музичка култура Извођење музике: Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима.

Српски језик Језичка култура: Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним. Препричавање по плану. Ликовна

култура Материјали: Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност, материјали који могу да се користе као алатке

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, бира одговарајуће песме; мотивише; прати реализацију активности, демонстрира, вреднује	слушају, свирају, певајуу, постављају и одговарају на питања, вреднују заједно са наставником

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Б) Ангажовање ученика у настави В) Самосталност у раду	Предмет Музичка култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. А) Критеријуми оцењивања Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	Провера остварености исхода: -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о степену ангажовања, уложеном труду и личном напредовању у складу са музичким могућностима -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика	Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележен	Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања по тромесечјима На крају школске године

		* групни рад (посматрање наставника, излагање група,	о у свескама...)	
--	--	---	-------------------------	--

	Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима, конкурсима	- Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	
--	--	---	---	--

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Годишњи фонд: 108

Недељни фонд: 3

Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Кључни појмови садржаја: физичке способности, моторичке вештине, здравље, плес и игра.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – правилно држи тело; – самостално коригује неправилно држање; – правилно подиже, носи и спушта терет;	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ (6)	Вежбе за развој снаге са реквизитима и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости са реквизитима и без реквизита. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације. Национална батерија тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности. Моторичке вештине и игре у развоју моторичких способности	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	- редовно вежбање - постепено увећање термина везаних за вежбање - истицање неопходност поштовања правила понашања током вежбања - организовање одељењска и такмичења на нивоу генерације - указивати на значај вежбања - примењивати одговарајуће облике и методе рада
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				

Музичка култураИзвођење музике: Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.

Српски језикКњижевност: Информативни текстови о физичкој и здравственој култури

Природа и друштвоПрирода, човек, друштво: Начини преношења и мере заштите од заразних болести Материјали: Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју).

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

- прати напредовање ученика и упућује ученике како да развију физичке способности, мотивише ученике да се баве спортом и побољшају моторичке вештине, демонстрира, вреднује

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

- планирају време које ће провести у вежбању, реализују вежбе, активно учествују у реализацији задатака на часу

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
--------	--------------------------	----------	---------------------------------------	--

— изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; — изведе дечји и народни плес; — користи терминологију вежбања; — поштује правила понашања на вежбаљима; — поштује мере безбедности током вежбања; — одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; — поштује и примени правила игре; — навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; — прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; — сагледа резултате физичких способности;	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ (95) Атлетика, Спортска гимнастика, Основе тимских, спортских и елементарних игара, Плес и ритмика, Пливање, Полигони	<u>Атлетика</u> Технике трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчном техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником. Тробој. <u>Спортска гимнастика</u> Вежбе на тлу: вежбе и комбинације. Прескоци и скокови (прескок разношка). Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе са променама висова и упора. Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди. Проширени садржаји Вежбе на тлу: — летећи колут из места. <u>Основе тимских, спортских и елементарних игара</u> Мини–рукомет. Футсал – „мали фудбал“. Основни елементи кошарке и мини-кошарка. Основни елементи одбојке. Јаџент, са упрошћеним правилима <u>Плес и ритмика</u> Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Вежбе са обручем. Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. <u>Пливање</u> Основна обука пливања. Скок на ноге. <u>Полигони</u> Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	- редовно вежбање - постепено увећање термина везаних за вежбање - истицање неопходност поштовања правила понашања током вежбања - организовање одељењска и такмичења на нивоу генерације - указивати на значај вежбања - примењивати одговарајуће облике и методе рада
---	---	--	---	--

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Музичка култура Извођење музике: Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.

Српски језик Књижевност: Информативни текстови о физичкој и здравственој култури

Природа и друштво Природа, човек, друштво: Начини преношења и мере заштите од заразних болести Материјали: Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју).

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

- прати напредовање ученика и упућује ученике како да развију физичке способности, мотивише ученике да се баве спортом и побољшају моторичке вештине, демонстрира, учествује у вежбању и игри, вреднује

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

- планирају време које ће провести у природи, реализују вежбе и учествује у игри, активно учествују у реализацији задатака на часу и сарађује са вршњацима

ИСХОДИ

НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ

САДРЖАЈИ

МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВА ЊА ПРОГРАМА

– уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – прати промене у сопственој тежини и висини; – препозна здравствено стање када не треба да вежба; – примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави; – увиди значај правилне исхране за вежбање; – повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета и кретања; – користи научена вежбања у рекреацији породице; – правилно реагује у случају повреде у	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕ НА КУЛТУРА (7)	<u>Култура вежбања и играња</u> Основна правила вежбања. Основна правила мини- -рукомета, фудсала, кошарке, мини- кошарке и одбојке. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара. Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз, толеранција). Значај вежбања у породици. Вежбање у слободно време. <u>Здравствено васпитање</u> Правилно држање тела и здравље.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	- редовно вежбање - организовањ е боравка у природи - организовати дане здраве исхране - организовати ситуационе игре везаних за бригу о здрављу
---	---	--	--	---

школи; – вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; -учествује у предлагању садржаја и начина рада.		Значај вежбања за правилан рад срца и плућа. Мишићи и зглобови тела. Хигијена простора за вежбање.		
--	--	---	--	--

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Музичка култура Извођење музике: Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.

Српски језик Књижевност: Информативни текстови о физичкој и здравственој култури

Природа и друштво Природа, човек, друштво: Начини преношења и мере заштите од заразних болести (грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње (крпељи, вашке – Материјали: Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју).

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
- мотивише ученике да се баве спортом, проверава колико ученици знају о здрављу и начину очувања, учествује у вежбању и игри, вреднује	- слушају, примењују, проналазе различите изворе знања, правилно се хране и примењују здраве стилове живота

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ				
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање				
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању ученика)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Б) Ангажовање	- Предмет Физичко и здравствено васпитање: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. А) Критеријуми оцењивања Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	-Провера остварености исхода: -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - провера раз. облици кретање, дужине скока удаљ, сарадња у оквиру спортских игара -вођење прописане педагошке	Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања	Белешке са часова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања

ученика у настави В) Самосталност у раду	– решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	документације у којима су видне белешке о нивоу ангажованости, вежбању у адекватној опреми, постигнућима у моторичким вештинама и индивидуалном напретку сваког ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика * тимски рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима	Упитници (за групни и рад у пару) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) - Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	по тромесечјима Процена о напретку на крају школске године
---	--	--	--	--

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Годишњи фонд 36

Недељни фонд 1

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:		
– промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста; – исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; – уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; – активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	Селектовање и основно форматирање текста (величина и боја слова, подебљавање, искошавање и подвлачење текста). Селектовање, копирање/исецање и лепљење текста. Уметање слике у текст, додавање оквира, позиционирање слике у односу на текст. Креирање и уређивање текстова за познату публику. Пројектни задатак који подразумева:

текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету; – активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета; – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења; – утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;		– претраживање интернета (пробрани елементи напредне претраге); – израду или прилагођавање графике у складу са темом; – креирање текстуалног документа који садржи слике
---	--	---

промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста; – исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; – уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; – активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету; – активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета; – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	Припрема и организација школског догађаја за ученике млађих разреда којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета.
---	---	---

– вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења; – утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;		
--	--	--

креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгорита који садржи понављање и гранање; – примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику; – предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок <i>Питај и чекај</i> и блок <i>Одговор</i>) у датом једноставном програму; – креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	Променљиве. Израда програма који садрже гранање, понављање и променљиве.
--	---	--

Међупредметно повезивање

Ликовна култура Материјали: Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност, материјали који могу да се користе као алатке

Српски језик–Правописна правила

Музичка култура ,природа и друштво, математика –коришћење дигиталних уџбеника у оквиру којих решавају задатке

Активности наставника	Активности ученика
-----------------------	--------------------

За сваки час планира и припрема средства и начине провере остварености пројектованих исхода. Током реализације наставе, рад наставника мора бити континуирано усмерен ка смањивању дигиталног јаза. Важно је да наставници помогну ученицима који немају могућност приступа технологији од куће тако што ће их, у кабинету за информатику, повезати са ученицима који су дигитално спретни и радити на поспешивању вршњачког учења. Обавезивање ученика да користе наставне материјала за које им је потребан приступ интернету од куће неправедно је према онима који га немају. За такве ученике наставник мора да обезбеди алтернативу – могућност приступа школским дигиталним уређајима, пре или после наставе. Објашњава, проверава, помаже у сналажењу на рачунару, демонстрира како се ради. Поставља пројектни задатак дефинише тип пројекта, да одреди његов циљ, очекиване исходе, област којом се бави пројекат и повезаност са наставним предметима, његове садржаје, активности ученика, потребна средства, динамику рада по фазама и све што је потребно за успешно спровођење пројектне наставе. Наставник представља теме пројектних задатака ученицима и подстиче их да одаберу онај која их највише интересује. А наставник обезбеђује да се материјали које су ученици креирали и представили нађу на школском веб-сајту

Наставник треба да помогне ученицима да креирају програме у којима се остварује интеракција са корисником коришћењем блокова *Питај и чекај* и *Одговор*

Слушају и прате излагање наставника преко пројектора. Прате и раде самостално на ученичком рачунару. решавају задатке, Помажу другима у раду, процењују и самопроцењују свој и рад других, раде у групама и пару

Одговарају на питања. Самостално проналажење информација; способност решавања проблема; самостално учење; рад у групи, сарадњу; критички однос према властитом и туђем раду; доношење одлука; аргументовање; усвајање другачијих, нових начина рада; планирање; поштовање рокова и преузимање одговорности

ученици креирају текстуалне документе који садрже слике примењујући научене технике рада са текстом и сликама. представљају резултате свог рада

План евалуације

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ

КРИТЕРИЈУМИ
ОЦЕЊИВАЊА (Правилник
о оцењивању ученика

Поступак праћења и
оцењивања

Инструменти за
праћење
напредовања

Време

А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	<u>Довољан 2</u> Уз већу помоћ покушава - знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; - у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима - понекад је самосталан у раду	– <u>самопроцена:</u> неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што су урадили прилика је за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа за процену властитог постигнућа ученика; – <u>вршњачка процена:</u> ова врста процене постигнућа ученика природно се надовезује на процес	Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе	Белешке са часова током године Пресек стања након завршене области Пресек стања по тромесечјима На крају школске године
---	--	--	---	---

	решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; - да корити дигиталне уређаје, алате и материјале <u>Добар 3</u> Уз мању помоћ: - у довољној мери показује способност у потребе информација у новим ситуацијама; - у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; - већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; - у довољној мери критички расуђује; - показује делимични степен активности и ангажовања; - корити дигиталне уређаје, алате и материјале <u>Врло добар4</u> У већој мери самостално: - у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације. – <u>отворена питања</u>: знање ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљиво. Постављање отворених питања један је од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, документације у којима су видне белешке о нивоу ангажованости, вежбању у адекватној опреми, постигнућима у моторичким вештинама и индивидуалном напретку сваког ученика -заједничко вредновање ученика и наставника *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима	заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	
--	--	--	--	--

	- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; - користи дигиталне уређаје, алате и материјале;			
--	---	--	--	--

	<u>Одличан 5</u> Самостално: - у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; - лако логички повезује чињенице и појмове; - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; - користи дигиталне уређаје, алате и материјале			
--	--	--	--	--

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд: 1

Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Кључни појмови: равноправност, стереотипи и предрасуде, дискриминација, локална заједница, солидарност, волонтирање.

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА БРОЈ ЧАСОВА И САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТ НО ПОВЕЗИВАЊЕ	ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
------------------------------	---	---------------------------------	--

- разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; -се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и	ЉУДСКА ПРАВА - 12 часова Ја и други на планети Земљи Планета Земља припада свима који на њој живе Узајамни утицај природе и човека. Потребе појединца и опште добро— задовољавање људских потреба без угрожавања будућих генерација. Одговоран однос према свету у коме живимо – <i>Мисли глобално делуј локално.</i> Право на здраву животну средину	<u>Природа и друштво</u> – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот). <u>Српски језик</u> – Језичка култура:	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у
--	---	---	--

рационалну потрошњу ресурса; -образложи важност информисања о стању животне средине и начинама њене заштите; -аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; -наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције; -образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; -наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура;- -дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа,	Трећа генерација људских права. Вредности на којима почива – право на живот у здравој животној средини; право на одржив економски развој; право на рационално коришћење природних и енергетских ресурса; право на спречавање свих облика загађивања животне средине; право на доступност информација о стању животне средине. ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО – 10 часова Култура и традиција Материјално и нематеријално наслеђе једне заједнице настало под утицајем свих народа који су ту живели и сада живе. Културни идентитет Неговање традиције и културе сопственог народа и поштовање традиције и културе других. Мултикултуралност и интеркултуралност Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима. Избеглице и мигранти Невољно кретање људи из једне у другу културну заједницу. Непознавање других култура као основ за развој стереотипа, предрасуда и дискриминације. Уклопити се у нову средину, а сачувати свој културни идентитет. Сусретање култура Сусретање и прожимање различитих култура без губљења културног идентитета.	Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.) <u>Ликовна култура</u> – Споразумевање : Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.	демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
---	---	--	---

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА БРОЈ ЧАСОВАИ САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
-препознаје примере прекомерне потрошње; - препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих; критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; -процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета; -испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; -учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ – 8 часова Потрошачко друштво Стварне потребе и прекомерна потрошња. Неравнотежа – гладни и жедни у свету у којем се храна баца а вода расипа. Амбалажа важнија од садржаја – гомилање отпада. Притисак произвођача – нови модели новог модела. Деца – омиљена циљна група произвођача. Медији и потрошачка култура Поруке медија у подстицању потрошње. Деца у рекламама. Права потрошача Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа. Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ – 6 часова Планирање и извођење еколошке акције Одређивање циља и израда плана акције. Извођење и документовање акције. Промоција акције на нивоу школе. Вредновање акције.	<u>Природа и друштво</u> – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот). <u>Српски језик</u> – Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.) <u>Ликовна култура</u> – Споразумевање: Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ГРАЂАНСКОГ ВАСПИТАЊА:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
-примену различитих интерактивних облика рада као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника: радионице, симулације, играње улога, студије случаја, дискусије, мини истраживања, једноставне акције -примена искуственог учење, тј. уобличавање и поимање личних, аутентичних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;	планира, истиче циљ теме и часова прати, пружа подршку и усмерава подстиче ученике на стваралачко истраживање подстиче сарадњу и тимски рад ученика заједно са ученицима вреднује резултате процеса рада у току часова	слушају, износе своје мишљење, заједнички формулишу закључке дискутују, глуме, истражују примењују научено у новим ситуацијама учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ Начин провере остварености исхода- формативно и сумативно оцењивање; оцењује се описном оценом: истиче се, добар, задовољава		
Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања, критеријуми	Време
-иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес рада групе, напредовање и развој, као и самосталности у раду ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено од стране ученика * тимски рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима	Системтско посматрање Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Скала по нивоима (самосталност у извршавању задатака) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) *Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...) -Активност на часу - број јављања -Свеобухватност одговор -Хоризонтално и вертикално повезивање градива	Белешке са часова током године Пресек стања након завршетка пројекта Пресек стања по тромесечјима Процена о раду и напретку на крају школске године

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ

За ученике којима је потребна додатна подршка због тешкоћа у приступању, укључивању и учествовању у образовању и васпитању, планирају се и спроводе мере за отклањање физичких, комуникацијских и социјалних препрека (мере индивидуализације), односно доноси индивидуални образовни план.

Препоручени начини прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка: - просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)

- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима - размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...

- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ допунске наставе је пружање додатне подршке ученицима који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

		годишњи фонд	недељни фонд
1.	ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК	18	1 (сваке друге недеље)
2.	ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА	18	1 (сваке друге недеље)
Укупно		36	1

СРПСКИ ЈЕЗИК

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
------------------------------	------------------	----------	--	--------------------------	-----------------------

- одреди основне реченичне чланове; - разликује врсту речи од службе речи у реченици; - поштује и примени основна правописна правила; - правилно пише сва три модела управног говора;	ЈЕЗИК	-Реченица,реченични чланови. - Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат. -Појам предиката (глаголски предикат). -Појам објекта (именице у функцији објекта). -Прилошке одредбе за време, место и начин -Управни говор (први и други,трећи модел). Неуправни говор. -Велико слово	- повезивање граматичких појмова обрађене у претходним разредима са новим - разликовање врсте речи и службе реч, увежбавати у оквиру реченице; -усвајати нове садржаје путем различитих вежбања како на нивоу речи тако и на нивоу реченице	-прати напредак ученика и пружа подршку -објашњава начин разликовања врсте речи и службе речи у ређеници -објашњава поступак примене прав.правила	-уочава и издваја службу речи - разликује врсту речи и службу реч -пише називе облике рељефа - употребљава тачку, упитник и узвичник -уочава и записује облике управног говора
--	--------------	--	---	---	---

- чита са разумевањем различите текстове; - чита текст поштујући интонацију реченице /стиха; - споји више реченица у краћу и дужу целину; - препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин;	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	-Краћи и дужи текстови - Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним (усмено и писано). - Описивање људи, животиња и природе (плански приступ) – усмено и писано. - Језичке вежбе: проширивање и допуњавање реченица различитим врстама речи, промена реда речи у реченици, промена дужине реченице.	- увежбавати јасно, прецизно и разговетно изговарање реченице, поштовање интонације и правилно акцентовање у реченицама -реализовати различите програмске вежбе (правописне, језичке, лексичко-семантичке)	-припрема, мотивише, чита; усмено излаже; -приказује, показује; -демонстрира -усмерава активности ученика -подстиче ученике да богате речник	-слуша, посматра, прича, -чита, говори стихове, глуми -препричава -учествује у разговору -користи дечју штампу и непознате текстове, -саставља причу
---	------------------------	--	---	--	--

- одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; - именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине;	КЊИЖЕВНОСТ	- Књижевни појмови: лирска песма, епска песма, народна бајка, роман, опис, дијалог, приповедање,	- ученици се мотивишу на читав низ стварал. активности које настају поводом дела - ученик треба да разликује опис, приповедање, дијалог	- припрема материјал за анализу текста - помаже у разумевању текста	- чита текстове одговара на питања - учествује у разговору поставља питања
---	-------------------	--	--	--	---

МАТЕМАТИКА

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
- прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; - изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; - реши једначину са једном	БРОЈЕВИ	- Скуп природних бројева са нулом - Сабирање и одузимање (писмени поступак). - Множење и дељење (писмени поступак) - Једначине и	- Визуелизација бројева и места броја у бројевном низу - увежбавање технике рачунања - инсистирање на усменом објашњењу поступка решавања	- прати напредак ученика - пружа подршку, подстиче и усмерава - објашњава начин правилног израчунавања и	- слуша, посматра - усваја и увежбава поступак - самостално решава једноставне задатке

- рачунском операцијом; - одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; - уочи делове целине и запише разломке		- неједначине у скупу N_0 - Упоредивање разломака са једнаким именицима	- разумевање појма разломка радити кроз игровне активности	- примене олакшица - примењује различите методе рада	- проверава - објашњава поступак и тражи потребна објашњења
---	--	---	--	---	--

- именује елементе и опише особине квадра и коцке; - прави моделе квадра и коцке; - користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање; - израчуна површину квадрата и правоугаоника; - израчуна површину и запремину квадра и коцке;	ГЕОМЕТРИЈА	Квадар и коцка	- цртањеквадра и коцке - уочавање елемената квадра и коцке на моделу - подстицање ућеника на прављење модела - подстицање ученика да самостално примене формулу и израчунају потребно	-планира -прати напредак - даје додатна објашњења -демонстрира поступак правилне конструкције - осмишљава одговарајуће задатке - примењује различите методе рада	-посматра, слуша, памти, -правилно користи прибор за геометрију - црта, -самостално решава, проверава, - тражи објашњења;
- прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине;	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење површине (m^2, dm^2, cm^2, mm^2, km^2, ha, a). Мерење запремине (m^3, dm^3, cm^3, mm^3).	- упознавање са стандардним мерним јединицама - применом очигледних средстава - решавање једноставнијих задатака повезивањем са свакодневним ситуацијама - самостално мерење различите предмета из окружења	-прати рад и залагање ученика на часу -подстиче код ученика да самостално мере и износе закључке -усмерава ученике да практично примене стечена знања -подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)	-посматра и слуша, -објашњава, - мери - упоређује и претвара, - проверава, - тражи објашњења;

ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ додатне наставе је развијање логичког мишљења, поступка решавања проблемских задатака. Развијање способности уочавања битног у задатку, развијање тачности и прецизности при раду, оспособљавање ученика за самостално решавање проблема.

		годишњи фонд	недељни фонд
1.	ДОДАТНА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА	36	1

МАТЕМАТИКА

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
- одреди месну вредност цифре; - изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; - састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени својства рачунских операција; - реши једначине и неједначине и провери тачност решења; - реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину;	БРОЈЕВИ	Скуп природних бројева са нулом Месна вредност цифре Својства скупа природних бројева. Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом) Једначине и неједначине у скупу N_0 Сабирање и одузимање разломака са једнаким именицима Сабирање и одузимање децималних бројева	-увођење ученике у проблемску ситуацију и истицање важност поступка -давање смернице ка решењу - оспособљава за решавање сложених задатака - указивање на уочавање односа и законитости -подстцање наразмишљање јер оно види у одабир једног решења - обезбеђивање стицања знања на вишем нивоу - осмишљавање и уводи ученика у проблемску ситуацију	-прати напредак ученика - пружа подршку, подстиче и усмерава - објашњава начин правилног израчунавања и примене олакшица - примењује различите методе рада	-слуша, посматра - усваја и увежбава поступак - самостално решава једноставне задатке - проверава - објашњава поступак и тражи потребна објашњења

- црта мреже и прави моделе квадра и коцке; - препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; - израчуна површину	ГЕОМЕТРИЈА	Правоугаоник и квадрат Квадар и коцка	-Прављење различитих модела - упућивање на примену стечених знања и коришћење у даљем раду - навикава на израду скице као првог корака ка решењу	-планира -прати напредак - даје додатна објашњења -демонстрира поступак правилне конструкције	-посматра, слуша, памти, -правилно користи прибор за геометрију - црта, -самостално
--	-------------------	--	--	--	--

квадрата и правоугаоника; - израчуна површину и запремину квадра и коцке;			-упућивање на заједничко проналажење решења	- осмишљава одговарајуће задатке - примењује различите методе рада	решава, проверава, - тражи објашњења;
- прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; - израчуна површину реши проблемске задатке у контексту мерења	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење површине (јединице за површину) Површина квадрата и правоугаоника Површина квадра и коцке Мерење запремине (јединице за запремину) Запремина квадра и коцке	- упућивање на повезивање - примери задатке о функционалној зависност површине од дужине - указивање и упућивање на површину код сложених фигура - настојање да знања буду применљива	-прати рад и залагање ученика на часу -подстиче код ученика да самостално мере и износе закључке -усмерава ученике да практично примене стечена знања -подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)	-посматра и слуша, -објашњава, - мери - упоређује и претвара, - проверава, - тражи објашњења;

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ- 36часова

Недељни фонд 1

Циљ наставе је развијање моралних особина, ставова и уверења ученика, упознавање ученике са школским животом и односима којима уважавају друге. Упућује на естетска осећања, формирање културно-хигијенских и здравствених навика и формирање става о заштити животне средине.

ТЕМЕ	САДРЖАЈИ	ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
БЕЗБЕДНОСТ	Безбедност у саобраћају Ко нам помаже у саобраћају Полицајац је наш пријатељ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација
КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	План рада и одмора у току дана Колико смо задовољни успехом Школске обавезе Шта је примерно владање	3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња
ЖИВОТ У ШКОЛИ	Права и обавезе Односи у одељењу	7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу

Дечија недеља 9. Одговоран однос према околини

	Дан школе Савиндан	10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву. МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ <u>Природа и друштво</u> – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот). <u>Српски језик</u> – Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са
КУЛТУРА ПОНАШАЊА	Бонтон Боравак у физкултурној сали Понашање у школи и ван школе	
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Учионица Школско двориште Наш град Чувајмо природу	

ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	Коментаришемо када се над нама врши или смо сведоци насиља Насиље, злостављање, занемаривање Нивои насиља Радионице	вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.) <u>Математика</u> – Бројеви: Децимални запис броја са једном децималом.
---	---	--

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ЧАСА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
-повезивање садржаја рада са ситуацијама из свакодневног живота у школи и ван ње -одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада - организовање истраживачких активности -оцењивање позитивних страна понашања и рада и како се могу још побољшати -израда панорама - организовање радионица -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;	започиње и усмерава разговор и дискусију, подстиче сарадњу и тимски рад ученика, заједно са ученицима вреднује резултате наставног процеса и учешћа у различитим ваннаставним активностима	слушају, износе своје мишљење, заједнички формулишу закључке анализирају свој и рад других дискутују, глуме, истражују планирају акције учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Годишњи фонд: 36 – 72

Недељни фонд: 1-2 (зависи од планираних активности на нивоу одељењског или разредног већа, школе или локалне заједнице)

Циљ је подстицање индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, ради богаћења друштвеног живота и разоноде, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивање способности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго.

ТЕМЕ	САДРЖАЈ	ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	– Дечија недеља (учешће у активностима) – Свети Сава – школска слава (пано) – Дан школе (учешће у активностима) – Нова година (радионица) – Ускрс (радионица) – вршњачке радионице	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву. МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ <u>Природа и друштво</u> – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја <u>Српски језик</u> – Језичка култура: Различите комуникативне ситуације <u>Математика</u> – Бројеви: Децимални запис броја са једном децималом.
ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ	– школски простор; учионица, двориште (уређење) – честитке за: рођендан, Нову годину, Божић, Дан жена, Ускрс (израда) – одељењски пано (уређење)	
ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ	- акције поводом Дечје недеље - хуманитарне акције (помоћ другу, другарици...) - Сарадња са Црвеним крстом	
СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	- одељенска и међуодељенска такмичења - учешће на Јесењем и пролећњем кросу (општински ниво)	
КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	- одлазак на изложбу - позоришне представе - биоскопске представе - вршњачке радионице	

